

Farmakologia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Położnictwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej (1M9), ul. Banacha 1 b, Warszawa Klinika Położnictwa, Perinatologii i Ginekologii, ul. Żwirki i Wigury 63a, Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Dagmara Mirowska-Guzel Prof. dr hab. Piotr Węgrzyn
Koordynator przedmiotu	Dr n med. inż. Adriana Wawer, e-mail: awawer@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr n med. inż. Adriana Wawer, e-mail: awawer@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr hab. n. med. Ilona Joniec-Maciejak Dr hab. n o zdr. Dorota Lasota Dr n.med. Michał Chojnacki Dr n.med. Katarzyna Smoter Dr hab. n. med. Anna Staniszevska Dr n med. inż. Adriana Wawer

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	II rok, 3 semestr	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		28	1.0
seminarium (S)		27	1.5
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)		14 (W)	
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0.5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Pogłębienie wiedzy w zakresie działania leków z grup stosowanych w zakażeniach, chorobach układu pokarmowego, chorobach układu oddechowego, chorobach układu krążenia, leczeniu bólu, chorobach psychicznych, dyslipidemiach, cukrzycy, stanach nagłych.
C2	Zdobycie wiedzy na temat postępowania w zatruciach oraz bezpieczeństwa stosowania leków w zakresie ryzyka wystąpienia interakcji.
C3	Pogłębienie wiedzy na temat leków układu hormonalnego.
C4	Zdobycie wiedzy i umiejętności stosowania leków, które mogą być przepisywane przez położne.
C5	Pogłębienie wiedzy w zakresie bezpieczeństwa stosowania leków przez kobiety ciężarne oraz karmiące piersią.
C6	Zdobycie umiejętności posługiwania się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

A.W23.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju zależne od wieku, a także ich działania uboczne;
A.W24.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
A.W25.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W26.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
A.W27.	podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W28.	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;
A.W29.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.W30.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

A.U8.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;
A.U9.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U10.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.U11.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

A.K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
A.K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Zajęcia prowadzone przez Katedrę i Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej WUM:		
Wykład 2h	Wstęp do farmakologii. Źródła wiarygodnych informacji o lekach	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28, A.W29, A.U8, A.U9
Wykład 2h	Leki przeciwcukrzycowe i hipolipemizujące	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28
Wykład 2h	Nieopiodowe leki przeciwbólowe	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28
Wykład 2h	Opioidowe leki przeciwbólowe	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28
Wykład 2h	Leki stosowane w kardiologii	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28
Wykład 2h	Leki przeciwzakrzepowe	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28, A.W30
Wykład 4h	Antybiotyki i antybiotykoterapia	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28
Wykład 2h	Bezpieczeństwo stosowania leków przeciwpadaczkowych u kobiet ciężarnych	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28, A.U8.
Wykład 2h	Leki układu hormonalnego	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28
Wykład 2h	Immunofarmakologia	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28.
Wykład 2h	Zasady wypisywania recept. Wybrane zagadnienia z receptury	A.W29, A.U10, A.U11
Seminarium 3h	Farmakologia ogólna. Teratogenność leków. Bezpieczeństwo stosowania leków w okresie ciąży i laktacji	A.W23, A.W24, A.W25, A.W26, A.W27, A.W28, A.W29, A.U8, A.U9, A.U.10, A.U11
Seminarium 3h	Leki układu pokarmowego. Suplementy diety	A.W23, A.W24, A.W25, A.W26, A.W27, A.W28, A.U8

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Seminarium 3h	Leki układu oddechowego. Leki przeciwhistaminowe	A.W23, A.W24, A.W25, A.W26, A.W27, A.W28, A.U8
Seminarium 3h	Farmakoterapia w psychiatrii	A.W23, A.W24, A.W25, A.W26, A.W27, A.W28, A.U8
Seminarium 3h	Farmakoterapia stanów nagłych	A.W23, A.W24, A.W26, A.W27, A.W28
Zajęcia prowadzone przez Klinikę Położnictwa, Perinatologii i Ginekologii:		
Wykład 2 h	Suplementacja witamin i mikroelementów w ciąży. Rola kwasu foliowego i folianów, jodu, witaminy D3, żelaza i kwasów tłuszczowych omega-3 (DHA) dla prawidłowego rozwoju ciąży. Leczenie niedokrwistości w ciąży. Omówienie rekomendacji PTGiN.	A.W28, A.U8
Wykład 2 h	Szczepienia w ciąży. Omówienie rodzajów szczepionek, szczepienia rekomendowane, zalecane i przeciwwskazane w ciąży. Omówienie aktualnych rekomendacji PTGiN.	A.W28, A.U8
Seminarium 2 h	Leczenie porodu przedwczesnego: rola progesteronu, steroidoterapii prenatalnej i tokolityków. Farmakologiczna neuroprotekcja. Zastosowanie progesteronu w położnictwie – omówienie rekomendacji PTGiN. Steroidoterapia prenatalna.	A.W28, A.U8
Seminarium 2 h	Farmakoterapia nadciśnienia w ciąży. Grupy leków wykorzystywanych w farmakoterapii nadciśnienia w ciąży. Leczenie stanów nagłych związanych z nadciśnieniem u ciężarnej.	A.W28, A.U8
Seminarium 2 h	Antybiotyki i chemioterapeutyki w położnictwie. Omówienie grup leków, przykładów zastosowania i bezpieczeństwa w położnictwie. Zasady leczenia zapaleń dróg moczowych w ginekologii i w położnictwie. Grupy leków, wskazania do zastosowania, schematy leczenia.	A.W28, A.U8
Seminarium 2 h	Estrogeny – estrogeny naturalne i syntetyczne, rola biologiczna, sposoby wykorzystania w leczeniu. Hormonalna terapia zastępcza okresu menopauzy – wskazania i przeciwwskazania do leczenia, typy HTZ, drogi podania, efekty kliniczne.	A.W28, A.U8
Seminarium 2 h	Progesteron w ginekologii. Progestageny. Antykoncepcja hormonalna. Typy, schematy stosowania, skuteczność, wskazania i przeciwwskazania. Leki stosowane w hiperprolaktynemii	A.W28, A.U8
Seminarium 2h	Leki uterotoniczne – typy, mechanizmy działania, wskazania do zastosowania w położnictwie i ginekologii. Leczenie krwotoku łożniczego – grupy leków, algorytm postępowania.	A.W28, A.U8

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Farmakologia, pod red. Grażyny Rajtar-Cynke, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2015
2. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej, pod red. Ewy Hryniewieckiej, Ilony Joniec-Maciejak, wydawnictwo Edra Urban&Partner, Wrocław 2024
3. Farmakoterapia w położnictwie, Bręborowicz G.H., Dworacka M, PZWL, Warszawa 2019

Uzupełniająca

1. Farmakologia Rang i Dale. red. wyd. pol. D. Mirowska – Guzel, B. Okopień. Edra Urban & Partner, Wrocław 2021, wyd.9
2. Położnictwo. Podręcznik dla położnych i pielęgniarek. Bręborowicz G.H. PZWL 2018
3. Ginekologia. Podręcznik dla położnych, pielęgniarek i fizjoterapeutów. Opala T. PZWL 2003

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.W23, A.W24, A.W25, A.W26, A.W27, A.W28, A.W29, A.W30, A.U8, A.U9, A.U10, A.U11	Egzamin	Obecność na wszystkich seminariach. W przypadku nieobecności konieczne jest zaliczenie treści zajęć u prowadzącego. Uzyskanie min. 60% poprawnych odpowiedzi na egzaminie testowym składającym się z 60 pytań.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Podstawą zaliczenia przedmiotu Farmakologia jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej (3,0) z egzaminu testowego. Czas trwania egzaminu przeprowadzanego w formie stacjonarnej to 60 minut. Test składa się z 60 pytań jednokrotnego wyboru. Minimalna punktacja za cały egzamin to 0 punktów, a maksymalna to 60 punktów.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich